

5. заседание

Четвъртък, 27 август, 1931 година.

(Открито отъ подпредседателя Н. Шоповъ въ 16 ч. 40 м.)

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.	Стр.	
Отпуски , разрешени на народнитъ представители: Ради Василевъ, Иванъ Симеоновъ, Василь Домузчиевъ, Едрю Шидерски, Янко Сакъзовъ, Тодоръ Савовъ, Иванъ Велчевъ, Георги Стояновъ и Тодоръ Якимовъ.	35	4. Отъ народния представителъ д-ръ Никола Думановъ — че приема избора си въ Плъвенската избирателна околия, а се отказва отъ избора си въ централната листа. Замѣства го д-ръ Христо Георгиевъ	42
Комисии — поправка. Въ комисията по Министерството на желѣзницитѣ, почитѣ и телеграфитѣ народниятъ представителъ Рашко Маджаровъ да бѣде замѣстенъ отъ народния представителъ Петко Стайновъ	35	5. Отъ народния представителъ Владимиръ Молловъ — че приема избора си отъ централната листа, а се отказва отъ избора си въ Софийската селска избирателна околия. Замѣства го Стефанъ Дойчиновъ	42
Народни представители: Оп т и р а н е. Заявления: 1. Отъ народния представителъ Христо Статевъ — че приема избора си въ централната листа, а се отказва отъ мандата си въ Пещерската избирателна околия. Замѣства го д-ръ Владимиръ Такевъ.	41	Случки. Исключване за единъ день отъ заседанията на Народното събрание народнитъ представители Александъръ Наумовъ и Митю Станевъ, първия за обида къмъ часть отъ народното представителство, а втория за непристойно държане въ Събраието	42
2. Отъ народния представителъ Боянъ Смиловъ — че приема избора си въ Софийската градска избирателна околия, а се отказва отъ избора си въ централната листа. Замѣства го д-ръ Тодоръ Кулевъ.	42	Избори — законодателни, провѣрка: Берковска избирателна околия (утвърждение)	35
3. Отъ народния представителъ Георги Юртовъ — че приема избора си въ Татарпазарджишката избирателна околия, а се отказва отъ избора си въ централната листа. Замѣства го Христо Калфовъ.	42	Преславска избирателна околия (утвърждение)	36
		Кюстендилска избирателна околия (утвърждение)	37
		Сливенска избирателна околия (утвърждение)	38
		Османпазарска избирателна околия (утвърждение)	39
		Търновска избирателна околия (утвърждение)	40
		Кулска избирателна околия (утвърждение)	41
		Русенска селска изб. околия (утвърждение)	42
		Неврокопска избирателна околия (утвърждение)	43
		Хасковска избирателна околия (утвърждение)	43
		Дневенъ редъ за следното заседание	44

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звънъ) Обявявамъ заседанието за открито.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитъ г. г. народни представители: Буровъ Атанасъ, Бояджиевъ Стефанъ, Василевъ Йото, Велчевъ Иванъ, Георгиевъ Трифонъ, Димитровъ д-ръ Димитъръ, Дончевъ Ради Василевъ, Качаковъ Йорданъ, Кемилевъ Никола, Краевъ Костадинъ, Маловъ Петко Дичевъ, Ляпчевъ Андрей, Найденовъ Никола, Панайотовъ Петъръ, Пиронковъ Александъръ, Поповъ Никола, Пулевъ Стано, Радоловъ Александъръ, Райковски Минко, Рафаиловъ Филипъ, п. Христовъ Георги, Христовъ Трайко, Цаковъ Стефанъ, Чешмеджиевъ Григоръ, Шидерски Едрю и Якимовъ Тодоръ)

Съобщавамъ на Събраието, че председателството е разрешило отпущъ на следнитъ народни представители:

- На г. Ради Василевъ — 2 дена;
- На г. Иванъ Симеоновъ — 1 день;
- На г. Василь Домузчиевъ — 1 день;
- На г. Едрю Шидерски — 2 дена;
- На г. Янко Сакъзовъ — 2 дена;
- На г. Тодоръ Савовъ — 1 день;
- На г. Иванъ Величковъ — 1 день;
- На г. Георги Стояновъ — 1 день и
- На г. Тодоръ Якимовъ — 1 день;

Постъпило е заявление отъ народния представителъ г. Рашко Маджаровъ, съ което моли, съ което комисията по Министерството на желѣзницитѣ, почитѣ и телеграфитѣ да бѣде замѣненъ съ народния представителъ г. Петко Стайновъ.

Кои то приематъ това смѣняване, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраието приема.

Пристъпваме къмъ разглеждане на дневния редъ. Ще се докладва изборътъ въ Берковската избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Аврамъ Аврамовъ.

Докладчикъ А. Аврамовъ (з): Г. г. народни представители! При произведения на 21 юний т. г. изборъ въ Берковската избирателна околия сѣ подадени 11.231 действителни бюлетини, отъ които за Народния блокъ отъ коалиралитѣ се: Български народенъ земеделъски съюзъ — „Врабча“ — 1, Демократическа партия, Български народенъ земеделъски съюзъ — Стара-Загора, Националибералната и Радикалната партии — 6.424; за коалиралитѣ се партии: Демократически сговоръ и Националибералната обединена партия — 3.431; за Работническата партия — 1.166; за Социалдемократическата партия — 101; за Националната задруга — 59; за коалиралитѣ се: Българския земеделъски

народен съюз, Занаятчийската професионална партия и Радикалдемократическата партия — 49.

Състезавали сж се въ околията 6 кандидатни листи. За Народния блок сж подадени 6.424 гласа; гласоветъ, подадени за останалитъ групи, не стигатъ дѣлителя. Съгласно решението на Врачанския окръженъ сѣдъ, въ заседанието му отъ 26 юний т. г., провъзгласени сж за избрани за народни представители въ Берковска околия Стефанъ Цановъ, отъ с. Кнежа, и Тодоръ Савовъ Игнатовъ, отъ с. Боровци. За подгласници сж провъзгласени Петъръ Кръстевъ, отъ гр. Берковица, и Аспарухъ Тодоровъ, отъ сѣция градъ.

Конгестации по този изборъ не сж постъпили, затова следва той да бѣде утвърденъ. Моля Народното събрание да го утвърди.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които приематъ да бѣде утвърденъ изборътъ въ Берковската избирателна околия, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ въ Преславската избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Стоянъ Йовевъ.

Докладчикъ С. Йовевъ (д): Г. г. народни представители! При избора въ Преславската околия сж гласували 11.319 души. Подадени сж 11.169 действителни бюлетини и само 150 недействителни. Състезавали сж се 5 листи. Действителнитъ бюлетини се разпредѣлятъ така: за Народния блокъ 6.002; за Демократическия сговоръ и Национал-либералната обидена партии — 3.326; за Работническата партия — 1.753; за Социалдемократическата партия — 61; за коалиралитъ: Български народенъ земеделски съюзъ, занаятчи и радикали — 27. Дѣлителятъ е 5.584; достигатъ дѣлителя само гласоветъ, подадени за листата на Народния блокъ и затова двата мандата се падатъ на нея.

Шуменскиятъ окръженъ сѣдъ е провъзгласилъ за избрани Димитъръ Л. Гичевъ и Желю Йордаговъ; подгласникъ — Методий Петровъ.

Особени нередовности при избора въ тази околия не сж констатирани, и азъ, както ги казахъ въ комисията, ще ги кажа и тукъ. Така, напр., нередовността въ с. Драгово е тази, че гласоподаването е било прекратено въ 6 и половина часа, а известно е, че споредъ избирателния законъ, когато има повече гласоподаватели, гласоподаването се продължава до 7 часа. Сжщо гласоподаването е било прекратено въ 6 ч. и 10 м. въ секция А въ Преславъ, а въ с. Смедово — въ 6 ч. и 25 м.

Друга нередовностъ: въ с. Златаръ не сж били отбелязани недействителнитъ бюлетини, а има приложени такива. Въ с. Имренчево пакетитъ сж били адресирани до околийския началникъ и той ги е предалъ на бюрото, когато е трѣбвало да бѣдатъ адресирани направо до бюрото.

Комисията намѣри, че тия нередовности не сж отъ естество да опорочатъ избора.

Но, г. г. народни представители, има друго едно обстоятелство, което съмъ длъженъ да посоча: това е несполнителниятъ тероръ, упражняванъ въ тая околия. Вѣрно е, че тероръ е билъ упражняванъ отъ тогавашната властъ въ всички околии, но въ Преславска околия е билъ особено силенъ. Вие си спомняте, че тогава имаше фотографии, които посочватъ насилни, вършени отъ тогавашната властъ, за да се попрѣчи на агитацията на разнитъ опозиционни партии. Въпрѣки всичко това народната воля е била проявена и на Народния блокъ се падатъ и двата мандата.

Комисията е на мнение, г. г. народни представители, изборътъ въ Преславската избирателна околия да бѣде утвърденъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Анастасъ Капитановъ.

А. Капитановъ (з): Г. г. народни представители! Изборътъ въ Преславската избирателна околия, който докладчикътъ на комисията иска да бѣде утвърденъ, както и изборътъ въ съседната околия, Шуменската, отъ която съмъ избранъ азъ — въ които околии ние, кандидатитъ въ Шуменската околия, водихме агитациитъ съвмѣстно съ кандидатитъ отъ Преславската околия, листата въ която се водѣше отъ днешния министъръ на земеделството г. Димитъръ Гичевъ — се произведе при нечуванъ тероръ. Но понеже не откъжде се вѣрваше на телеграмитъ, които кандидатитъ отправяха, Шуменскиятъ блокъвъ комитетъ откупи единъ фотографически апаратъ и направи съ него нѣкои снимки, които изразяватъ терора тамъ, за да видятъ и да се убедятъ избралитъ тукъ народни представи-

тели отъ Демократическия сговоръ, че действително тамъ е имало нечуванъ тероръ и спиране по пѣтицата на кандидатитъ на Народния блокъ. Отъ снимкитъ, които се намиратъ у докладчика, и отъ тѣзи, които се намиратъ у мене, се вижда какъ сж били заприщани пѣтицата за опозиционитъ агитатори въ дефието при Кара-Демиръ. Така, напр., отъ една отъ снимкитъ ще видите, че съ купища камъни сж затрупани шосетата, за да не може да мине автомобилътъ на Димитъръ Гичевъ, запасния генералъ Сава Савовъ и други. Отъ други снимки пъкъ ще видите, че сж заприщани съ коли шосетата, които сж единственитъ пѣтъ и не може да се мине по другъ пѣтъ. Ще видите така сжщо какъ кандидати на Народния блокъ сж уловени за якитъ отъ полицейскитъ стражари на Демократическия сговоръ, отъ тайни и явни детективи. Ще видите сжщо така пѣтица, заприщани отъ вѣржени турци. Ето при такъвъ небивалъ тероръ се произведоха изборитъ въ Преславска и Шуменска околии. Но макаръ народната воля да мина презъ иглени уши, пакъ двата мандата на Преславската околия се взеха отъ Народния блокъ. (Рѣжкоплѣскания отъ мнозинството)

Но, г. г. народни представители, тероръ имаше още и при завѣрката на листитъ.

Г. Казанаклиевъ (д. ср): Какво искате? Да касирате избора ли?

А. Капитановъ (з): Ще чуете какво искамъ.

Въпрѣки вашия тероръ, въпрѣки че минахме презъ вашитъ щикове, ние пакъ взехме избора въ Преславска околия.

По време завѣрката на листитъ полицията бѣше завардила официалнитъ входове на сѣдилищата и трѣбваше да вземаме хора не отъ Преславъ, а отъ селата, които да влизатъ презъ скрити пѣтица, презъ заднитъ врати въ мировото сѣдилище, за да завѣрятъ листата на Народния блокъ.

При устройване на събранията сжщо така бѣхме възпрепятствувани. Г. Димитъръ Гичевъ устрои всичко две събрания въ Преславска околия, едното отъ които бѣ въ голѣмото село Смедово. Следъ разгласяването на събранието отидохме въ селото, обаче единъ приставъ, който се бѣше напилъ, бѣ взелъ ключа на читалищкия салонъ въ селото и бѣ се махналъ, а ние бѣхме принудени да направимъ събранието на открито. Полицията се опита да растури събранието, но понеже народътъ се бѣше вече събралъ, стражаритъ не можаха да преодолѣятъ, бѣха безсилни предъ напора на народа и ние направихме събранието си, за да може народътъ да чуе и опозиционитъ агитатори.

Както казахъ, терорътъ въ Преславска околия, г. г. народни представители, бѣше нечуванъ, особено при събранието въ с. Смедово. Още не бѣхме стигнали въ Смедово и на единъ мостъ ни посрещнаха стражари, качиха се на автомобила и ги казаха, че сме арестувани и заповѣдаха на шофьора да закара въ участка днешния министъръ г. Гичевъ, пръвъ кандидатъ въ листата на Народния блокъ въ Преславска околия.

Въ с. Златаръ на разсъване върху автомобила, съ който се прѣскаха бюлетини на Народния блокъ, се стреля отъ засада. Въ селото Кара-Демиръ трѣбваше съ рѣжкоплѣшенъ бой да преминемъ презъ стражарскитъ камшици и сабли, за да можемъ да навѣземъ въ недрата на гака нареченото Герлово, където населението е турско и трѣбваше да отиде застѣжникъ български, за да имаме успѣхъ въ избора. Поради тоя тероръ, който се упражняваше, агитациитъ се водѣха общо.

За да не бѣда голословенъ, ще ви съобща единъ фактъ. Вчера отъ тукъ (Сочи сговориститъ) се правѣше възражение, че ние сме били по-рано противъ генералитъ. Е добре, нека ви кажа, че турцитъ тамъ дойдоха да опиратъ пушки въ гърдитъ на запасния генералъ Сава Савовъ, и азъ, като запасенъ офицеръ, възмутенъ отъ това, че се опира пушка върху единъ запасенъ генералъ, грабнахъ пушката отъ турчина и я счунихъ на две парчета. Ние минахме презъ огънъ и мечъ, но пакъ отидохме въ Преславска околия, въ Дели-Орманъ.

Ние не искаме да се касира този изборъ, но, както каза вчера и г. министърътъ на вътрешнитъ работи, като подчертавамъ при какъвъ голѣмъ тероръ сж станали тия избори, искамъ да заклеимъ тоя тероръ.

Каго моля г. г. народнитъ представители още единъ пѣтъ да заклеимъ онова, което стана презъ време на изборитъ, азъ пожелавамъ никога да не се произведатъ избори въ България при такъвъ тероръ и при такива издевателства. (Рѣжкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателстващ Н. Шоповъ: Които приематъ мнението на комисията, изборътъ въ Преславската избирателна околия да бѣде утвърденъ, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

Т. Бончевъ (д. сг): (Къмъ А. Капитановъ) Я кажи нѣщо за Долни-Джбѣникъ и за Марко-поле!

Л. Николовъ (раб): Г. г. народни представители! Действително въ Преславска околия предизборниятъ тероръ бѣше голѣмъ.

Председателстващ Н. Шоповъ: (Звъни) Нѣмате думата!

Л. Николовъ (раб): Макаръ представителитъ на Народния блокъ да се оплакватъ отъ тероръ, . . .

Председателстващ Н. Шоповъ: (Силно звъни)

Л. Николовъ (раб): . . . ние заявяваме, че тѣ сѣ въ единенъ фронтъ съ Сговора противъ работническия и селския трудовъ блокъ. (Рѣжкоплѣскания отъ работниците. Тропане по банкитъ отъ мнозинството)

А. Капитановъ (з): Това не е вѣрно!

И. Симеоновъ (д): (Къмъ работниците) Най-малко вие трѣбва да възразявате, защото бѣхте фаворизирани отъ Сговора.

Л. Николовъ (раб): Ние ви сваляме маскитъ. Вие, представителитъ на Народния блокъ, сте едно и сѣщо съ Сговора.

Председателстващ Н. Шоповъ: (Звъни)

И. Симеоновъ (д): Презъ изборитъ вие бѣхте подъ единъ знаменателъ, а ние — подъ другъ.

Л. Николовъ (раб): Единенъ фронтъ съ Сговора сте.

И. Симеоновъ (д): Вие бѣхте галени деца на Сговора презъ изборитъ.

(Подпредседателтъ Н. Захариевъ заема председателското мѣсто)

Председателстващ Н. Захариевъ: (Звъни) Ще се докладва изборътъ въ Кюстендилската избирателна околия.

А. Бояджиевъ (раб): Вие сте въ единенъ фронтъ съ ония, които избиха 25 хиляди души.

И. Симеоновъ (д): А вашитъ болшевики въ Русия избиха 5 милиона души.

Нѣкой отъ работниците: Вие сте отъ паразитната класа.

И. Симеоновъ (д): Гладни сте за милиони отъ Русия.

А. Бояджиевъ (раб): Въ Русия болшевикитъ премагнаха класовото господство на буржоазията.

Председателстващ Н. Захариевъ: (Силно звъни) Моля, г-да!

Има думата докладчикътъ г. Христо Родевъ.

Докладчикъ Х. Родевъ (нац. л): Г. г. народни представители! Въ Кюстендилската избирателна околия сѣ записани 26.710 гласоподаватели. Гласували сѣ 21.964. Подадени сѣ действителни бюлетини 21.662 и недействителни — 302. Въ Кюстендилската избирателна околия сѣ съставили 9 листи. Работническата партия, съ сребъренъ цвѣтъ, е получила 2.047 гласа; коалицията на Сговора съ Националлибералната обединена партия е получила 6.169 гласа; коалицията на Българския народенъ земеделски съюзъ, Знаятчийската професионална партия и Радикал-демократическата партия, съ оранжевъ цвѣтъ, е получила 382 гласа; Федерацията на работническитъ социалдемократически организации и групи въ България, съ вишневъ цвѣтъ, е получила 135 гласа; коалицията на Либералната партия и Българския народенъ земеделски съюзъ — Врѣща 24. II. 1929 г., Плъвненъ — съ тъмно-червенъ цвѣтъ, е получилъ 20 гласа; Обединената партия, съ тъмносиня бюлетина, е получила 277 гласа; Народниятъ блокъ — 12.340 гласа; Работническата социалдемократическа партия съ червенъ цвѣтъ на бюлетина — 201 гласа и Националната задруга — 91 гласа.

Дѣлителтъ е 5.415. При този дѣлителъ мандатитъ се разпредѣлятъ така: Народниятъ блокъ получава три и коалицията на Демократическия сговоръ на Националлибералната партия — обединена — единъ. Окржжитъ сѣдъ е провъзгласилъ избрани въ Кюстендилската избирателна околия за народни представители отъ Народния блокъ: Никола Захариевъ Шоповъ отъ гр. Кюстендилъ, Димитъръ Хр. Долбински, отъ с. Соголяно, и Стоякъ Йовевъ Георгиевъ, отъ Кюстендилъ, а за допълнителни: Илия М. Тасковъ, отъ с. Берсинъ, Димитъръ Петровъ Тоневъ, отъ гр. Кюстендилъ, и Георги Антоновъ Берсински, отъ гр. София; а отъ листата на Народната коалиция — Демократически сговоръ и Националлибералната (обединена) партия — Иванъ Г. Лѣкарски, отъ гр. Кюстендилъ, а за допълнителни: Величко Д. Кознички, отъ гр. Кюстендилъ, Владимиръ Д. Митакиевъ, отъ гр. Кюстендилъ, Павелъ Йовчевъ, отъ с. Тишаново, Стойчо З. Димитровъ, отъ с. Трекляно, и Христо Иговъ Некезовъ, отъ с. Лилячъ.

Г. г. народни представители! Постъпила е контестація отъ Илия М. Тасковъ отъ с. Берсинъ, Кюстендилско, въ която посочва нѣколко нарушения, допустнати презъ време на избора. Азъ ще ви посоча всѣко едно отъ тѣзи нарушения, изброени въ контестацията, и ще ви кажа мнението, което биде усвоено отъ комисията.

Въ контестацията се казва, че четвъртитъ по редъ отъ листата на Народната коалиция — Павелъ Йовчовъ, не фигурира въ около 2 хиляди бюлетини, а фигурира друго лице, а именно Павелъ Йовчевъ. При завѣрката на листата името на кандидата е било завѣрено Павелъ Йовчовъ, а въ бюлетината е било написано Павелъ Йовчевъ. Контестаторътъ счита, че не се касае за едно и сѣщо лице. Комисията по провѣрка на изборитъ, обаче, прие единодушно, че това е една малка печатна грѣшка и, че нѣма никакво значение, дали е написано въ бюлетината Йовчевъ или Йовчовъ, т. е. дали е съ е или о, дали е съ й или безъ й. Комисията счита, че това е едно и сѣщо лице и че, следователно, това възражение, което се прави, че имало подадени гласове за лице, което не фигурира въ завѣрената листа, за несъстоятелно и го отхвърля. Контестаторътъ казва още: „Ако Народното събрание приеме, какво Йовчевъ и Йовчовъ е едно и сѣщо лице, тогава разликата между бюлетинитъ, въ които това име е означено съ е, о, или съ и или й, ще трѣбва да се приеме като единъ знакъ. Комисията прие, че това не е никакъвъ белегъ, както твърди контестаторътъ, а е една съвсемъ малка, незначителна печатна грѣшка.

Въ контестацията се посочва сѣщо, че бюлетинитъ сѣ били съ различни цвѣтове, че не били всички съ утвърдения отъ сѣда цвѣтъ. Въ подкрепа на това свое твърдение контестаторътъ прилага две бюлетини, отъ които се вижда, че едната е съ по-силенъ цвѣтъ, а другата е съ по-слабъ цвѣтъ. Комисията, обаче, отхвърли и това възражение, като счита, че цвѣтитъ и на едната, и на другата бюлетина е все розовъ. Вѣрно е, че въ избирателния законъ се казва, какво бюлетината, съ която се гласува, трѣбва да има завѣренъ цвѣтъ. Партията Демократически сговоръ е зарегирирала като партиенъ цвѣтъ розовия. Нюанситъ въ бюлетинитъ не може да се считатъ като белегъ, за да не се зачетатъ известни бюлетини.

По-нататкъ въ контестацията се посочва, че бюлетинитъ били печатани съ различни шрифтове. Вѣрно е, нѣкъде се практикува като система печатането на бюлетини съ различни шрифтове. Въ селата, гдето населението е българско и турско, печататъ се бюлетини съ различни шрифтове, като бюлетини съ единъ шрифтъ се даватъ на турското население, а съ другъ шрифтъ — на българското население.

Комисията счита — и азъ съмъ напълно съгласенъ съ нейното мнение — какво избирателниятъ законъ не задължава непремѣнно бюлетинитъ да бѣдатъ печатани съ единъ опредѣленъ шрифтъ. Нѣщо повече, избирателниятъ законъ позволява бюлетината да бѣде и рѣжкописна. Всѣко лице, което идва да гласува, има право да си напише бюлетината, а може да я напишатъ и други лица. Безспорно, въ почерцитъ на лицата, които ще напишатъ бюлетинитъ, ще има една сѣществена разлика. Написването съвсемъоръчно на бюлетината дава възможностъ на лицето, което гласува, да провѣри, дали действително неговата бюлетина е попаднала въ изборната урна. Значи, избирателниятъ законъ допуска бюлетинитъ да бѣдатъ съ различенъ шрифтъ и, следователно, възражението на контестатора, че различниятъ шрифтъ е дефектъ въ бюлетинитъ, подадени за Демократическия сговоръ, е несъстоятелно.

Направено е възражение отъ контестатора и за това, че едни бюлетини сѣ били по-голѣми по раамѣръ отъ други. Г. г. народни представители! Този аргументъ на

контестатора е неоснователен. Нѣма даденъ мащабъ, нѣма дадени опредѣлени размѣри на бюлетината нито отъ избирателния законъ, нито отъ практиката — че бюлетинитѣ непременно да иматъ единъ и сѣщи размѣръ.

По-нататкъ идва възражението, че между запаснитѣ и действителнитѣ кандидати въ нѣкои бюлетини има известна дистанция, а въ други такава нѣма, вървели последователно, каточели и шестимата кандидати сѣ кандидати за действителни народни представители, а не нѣкои отъ тѣхъ за запасни. Това възражение на контестатора, като несериозно, комисията сѣщо така остави безъ послѣствие.

Последното възражение, което се прави въ контестацията е, че въ около 2.000 бюлетини името на кандидата Иванъ Г. Лѣкарски е било зачеркнато, и то въ нѣкои бюлетини съ синъ моливъ, въ други съ червенъ; въ едни — съ една линия, въ други — съ две. Комисията намѣри, че и този аргументъ е тоже неоснователенъ и го отхвърли. Вѣрно е, че съ зачеркването на отдѣлни лица въ бюлетинитѣ се нарушава донѣкъде тайната на гласоподаването, но за комисията бѣше ясно, че зачеркването само на името Иванъ Лѣкарски и то въ около 2.000 бюлетини по-скоро е изразъ на борба, на състезание между отдѣлнитѣ кандидати, а не и на желание да бѣдатъ отбелязани известни бюлетини. Не може да се приеме, споредъ комисията, че отъ 6.000 бюлетини едно такова голѣмо количество отъ 2.000 могатъ да бѣдатъ белязани. Другъ би билъ въпросътъ, ако въ една и сѣща бюлетина зачеркването е направено на едно име съ черенъ моливъ, на друго име съ червенъ моливъ, или на едно име съ сивъ моливъ, на друго съ черенъ моливъ, зеленъ моливъ и т. н. Тогава е ясно, че такава една бюлетина носи вече единъ белегъ и че този белегъ е поставенъ съ намѣрче да се наруши тайната на гласоподаването. Въ дадения случай, обаче, е ясно, че зачеркването е изразъ на една борба на известенъ кандидатъ, който е искалъ да провали другъ кандидатъ, съ целъ той да достигне общия изборенъ дѣлителъ. Комисията счита, че това не е дефектъ и единородно прие да ходатайствува предъ васъ да бѣде утвърденъ изборътъ така, както гласи и опредѣлението на съответния окръженъ сѣдъ.

Моля почитаемото Народно събрание да утвърди избора.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Димитъръ Долбински.

Д. Долбински (з): Г. г. народни представители! Азъ нѣма да говоря за терора при избора въ Кюстендилската избирателна околия; азъ нѣма да споменавамъ и за следственитѣ дѣла, които сега сѣ при сѣдебния следователъ, защото навсѣкъде при изборитѣ, които станаха презъ месецъ юний, имаше тероръ, както въобще презъ изборитѣ отъ осемъ години насамъ, което е известно на всички ви. Азъ ще говоря само по контестацията, която е подадена отъ четвъртия кандидатъ отъ листата на Народния блокъ, като ще изтъкна, поотивно на мнението на комисията, че контестацията ще следва да се уважи.

Първиятъ въпросъ, който се повдига въ контестацията е: имената Павелъ Йовчовъ и Павелъ Йовчевъ за едно и сѣщо лице ли се отнасятъ? Азъ намирамъ, че между имената Павелъ Йовчовъ и Павелъ Йовчевъ има разлика. Въ бюлетината, така както е завѣрена при мировия сѣдия, стои името Павелъ Йовчовъ и такава лице действително има въ селото Тишаново, отъ кѣдето е първиятъ кандидатъ на Сговора и Националлибералната обединена партия.

Вториятъ въпросъ, който се повдига въ контестацията е, че цвѣтоветѣ на хартията, на която сѣ били напечатани бюлетинитѣ, сѣ различни. Отъ бюлетинитѣ, които сѣ представени тукъ, се вижда ачикъ, много ясно, че цвѣтоветѣ сѣ два съвсемъ отдѣлни, съвсемъ различни. Другъ бѣше въпросътъ, ако имаше малка разлика въ цвѣта, но разликата въ цвѣта е много голѣма, очевидна. Азъ намирамъ, че трѣбва да се провѣри точно цвѣтътъ, който е регистриранъ въ окръжния сѣдъ и да се приематъ бюлетинитѣ, които му подхождатъ. А. г. г. народни представители, тукъ се касае въпросътъ за повече отъ 2.000 бюлетини. Това има голѣмо значение за резултатитѣ отъ избора. Ако тѣзи 2.000 бюлетини се сметатъ за недействителни — каквито тѣ сѣ, по моята преценка — въ такъвъ случай листата на Сговора остава подъ дѣлителя и фактически той не може да получи нито единъ мандатъ.

Третиятъ въпросъ, който се повдига въ контестацията, е, че имената въ едни бюлетини сѣ печатани по дължината на хартията, а други сѣ печатани по широчината на хартията; че въ едни секции сѣ раздавани едни бюлетини,

а въ други секции сѣ раздавани други бюлетини; че въ едни села сѣ раздавани дълги бюлетини, а въ други села сѣ раздавани къси бюлетини и т. н. Сѣщо така има разлика и въ шрифтоветѣ, и въ разстоянията както между отдѣлнитѣ имена, така и между действителнитѣ и запасни кандидати за народни представители.

Така че като съпоставимъ всички тѣзи положения — различието въ имената Йовчовъ и Йовчевъ, различнитѣ цвѣтове на хартията, различнитѣ шрифтове на бюлетинитѣ, реда на вписването на имената: надълго и нашироко, разстоянието, на което сѣ написани — всичко това ще ви наведе на мисълта, че на различни мѣста сѣ давани различни бюлетини, за да може да се упражнява контролъ. А на всички ви е известно, че Кюстендилската околия, която днесъ е въ военно положение, е горска мѣстност, кѣдето горскитѣ органи могатъ да злоупотрѣбаватъ, като на едни даватъ бюлетини съ единъ цвѣтъ, на други даватъ бюлетини съ другъ цвѣтъ, на едни — бюлетини, писани нашироко, на други — бюлетини, писани надълго или бюлетини, въ които имената на запаснитѣ кандидати за народни представители сѣ написани непосредствено следъ имената на действителнитѣ кандидати за народни представители и т. н. Всичко това значи, че еди каква си бюлетина се дава само на тебъ, и, следователно, ако ти пуствнешъ друга бюлетина, ще ти се състави актъ. А това оказва голѣмо влияние за резултата отъ избора. Освенъ физическия тероръ, това е особентъ мораленъ тероръ, който се упражнява върху избирателитѣ и който влияе за резултата отъ изборитѣ. Ако не бѣха тѣзи машинации, въ никой случай Сговорътъ нѣмаше да получи тѣзи 6.000 гласа въ тази околия.

Г. г. народни представители! Четвъртиятъ въпросъ, който се повдига въ контестацията, е още по-умѣстенъ. Азъ съжалявамъ, че сега нѣмаме възможность да видимъ самитѣ бюлетини, които се намиратъ въ окръжния сѣдъ, макаръ че би трѣбвало да бѣдатъ тукъ. Ако бюлетинитѣ бѣха тукъ, вие щѣхте да видите, че въ различнитѣ бюлетини е зачерквано различно: въ едни бюлетини е зачерквано съ черенъ моливъ, въ други бюлетини — съ мастило, въ трети — съ червенъ моливъ, въ четвърти — съ синъ моливъ и т. н. Въобще, има различни зачерквания съ всевъзможни цвѣтове. Имаме бюлетини, въ които е зачерквано не съ една и две линии, а просто изтрито е името и не се познава. Така напр. името на Иванъ Лѣкарски не се вижда, за да се прочете какво е. А всичкитѣ тѣзи бюлетини сѣ сметени за действителни, когато по смисла и разума на чл. 115 отъ избирателния законъ тѣзи бюлетини не могатъ да се считатъ за действителни. Ето защо азъ правя предложение и моля народното представителство да се съгласи да се анкетиратъ изборнитѣ книжа, които се намиратъ въ Кюстендилския окръженъ сѣдъ и следъ като се направятъ тая анкета, въ зависимостъ отъ нейния резултатъ, втори пътъ да ни се докладва изборътъ. Нека се даде възможность съ очитѣ си да видимъ различнитѣ цвѣтове на бюлетинитѣ и да констатираме всичкитѣ ония игри, които сѣ вършени. Само тогава народното представителство съвѣстно може да даде своя вотъ, да се признаятъ или да не се признаятъ тия бюлетини.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Които сѣ съгласни да се утвърди изборътъ въ Кюстендилската избирателна околия, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство. Събраието приема.

Ще се докладва изборътъ въ Сливенската избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Жеко Желябовъ.

Докладчикъ Ж. Желябовъ (р): Г. г. народни представители! Въ изборитѣ за народни представители, станали на 21 юний т. г. въ Сливенската избирателна околия, сѣ гласували 14.684 души. Действителни бюлетини има 14.503. Народниятъ блокъ е получилъ 5.880 гласа; Работническата партия е получилъ 5.678 гласа; коалиралитѣ се партии: Демократически говоритѣ и Националлиберална обединена партия — 2.514 гласа и Социалдемократическата партия — 184 гласа.

Окрѣжниятъ сѣдъ съ опредѣление отъ 25 юний т. г. е утвърдилъ избора и е провъзгласилъ за избрани отъ Сливенска околия следнитѣ народни представители: Стефанъ Г. Стефановъ, отъ гр. Сливенъ, и Стоянъ Поповъ, отъ с. Трапоклово, Сливенска околия — и двамата отъ Народния блокъ — и отъ Работническата партия Сѣби Димитровъ Деневъ.

По този изборъ, г. г. народни представители, избирателътъ отъ гр. Сливенъ Димитъръ Ат. Арнаудовъ е подалъ контестація, съ която оспорва правилността на избора на следнитѣ основания: Василъ Поповъ, учителъ, председателъ на изборното бюро въ с. Бѣла, е повикалъ

войска, която е отстранила полицията. Контестаторът счита въ своята контестація, че по такъв начин е билъ подронен авторитетът на полицията и косвено е било подказано на избирателитѣ, че трѣбва да гласуватъ за опозицията. Сѣщия мотивъ той изтъква и за избора въ с. Ени-къой, Сливенско, където казва, че председателът на изборното бюро Стефанъ Султановъ, освенъ че е повикалъ войска, но е казалъ на турцитѣ да не се боятъ и да гласуватъ за когото намѣрятъ за добре. Той счита, че по такъв начинъ председателът на бюрото агитира за опозицията. Сѣщиятъ фактъ е билъ констатиранъ и въ с. Глуфишево, Сливенско.

Комисията счете за съвсемъ неоснователна тази контестація и изказва мнение изборътъ на Сливенската избирателна околия да бѣде утвърденъ.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Сѣби Димитровъ.

С. Димитровъ (раб): Г. г. народни представители! Поставенъ е на разглеждане изборътъ въ Сливенската избирателна околия. Този изборъ се произведе при нечуванъ тероръ отъ страна на Демократическия сговоръ.

Х. Манафовъ (д): Грамофонната плоча пакъ започна!

С. Димитровъ (раб): 6 месеца още преди избора на Работническата партия бѣ забранена не само публична дейность, а даже всѣкакъвъ организационенъ животъ. Известенъ е на г. Стефанъ Стефановъ, председател на Народното събрание, терорътъ и режимътъ, който се упражняваше върху Работническата партия. Народниятъ блокъ, въ лицето на демократи и земледѣлци въ Сливенъ, подаваха ежедневно телеграми до Министерството на вътрешнитѣ работи за терора, който вършеше Демократическиятъ сговоръ. Ако сега тѣ отказватъ това, то значи, че това сѣ били само аларми и заблуди, съ които тѣ сѣ искали да повлѣчатъ работницитѣ въ изборната борба.

Г. г. народни представители! Азъ ще ви изброя факти. 20 дни преди изборитѣ бѣха изпратени палачи отъ обществената безопасность въ Бургазъ, начело съ известния палачъ Балдински, който и въ миналото, презъ 1925 г., е взелъ не по-малко отъ десетки жертви, избити въ селата Бинкуче, Кара-Сърлий и Гаврилово. Ето тоя палачъ подбуждаше всички тъмни сили на Демократическия сговоръ и ги разкарваше съ автомобилъ изъ цѣлата Сливенска околия, като е заплашвалъ всички селяни, които гласуватъ за Работническата партия, че ще бѣдатъ поставени на сѣщитѣ инквизиции и избити, както въ 1925 г. Ето защо азъ мисля, че не може да се говори за свободенъ изборъ въ Сливенската избирателна околия и искамъ неговото касиране.

Азъ, заедно съ Петко Митевъ, отъ с. Михайлово, Сливенско, нашъ кандидатъ за народенъ представителъ, 20 дни преди изборитѣ бѣхме обвинени за нѣкаква неществуваща конспирация и бѣхме арестувани. И какво мислите, г. г. народни представители? Следъ избора, когато се нанесе сѣкушителенъ ударъ не само на Демократическия сговоръ, а и на Народния блокъ, трѣбваше работницитѣ да ни освободятъ съ 24-часова протестна стачка. (Рѣжкоплѣскания отъ работницитѣ)

Ние искаме касирането на избора, затуй защото мислимъ, че той не е произведенъ свободно.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Стоянъ Поповъ

С. Поповъ (з): Г. г. народни представители! Като избраникъ отъ страна на Народния блокъ въ Сливенската избирателна околия, изборътъ въ която сега е предметъ на разглеждане тукъ, заявявамъ, че въ Сливенската избирателна околия имаше неопикуемъ тероръ. Този тероръ бѣше въведенъ много отдавна и този тероръ именно стресна насъ, . . .

Нѣкой отъ работницитѣ: Продължава и днесъ.

С. Поповъ (з): Моля ви се. — . . . които, възъ основа на чл. 99 отъ избирателния законъ, поискахме най-после да се намѣси войска, за да гарантира свободата на българския избирателъ отъ Ляпчевата полиция.

Всички читалища, въ които ние можехме да направимъ събрание, бѣха предварително заети отъ Демократическия сговоръ, държаха ги 10—15 дни заети, безъ да позволятъ на други да направятъ нѣкакво събрание. Отъ освобождението на България до днесъ въ Сливенска околия не се помни да не се е позволявало никога абсолютно никакво събрание на опозицията. Това става за пръвъ пѣтъ въ по-

литическата история, ще кажа азъ, въ Сливенската избирателна околия.

(Председателското мѣсто се заема отъ подпредседателя Н. Шоповъ)

Г. г. народни представители! Подадена е контестація отъ кандидата на Демократическия сговоръ. Не знамъ дали другадѣ въ България има подобно нѣщо: кандидатъ, който пиршествуваше налѣво и надѣсно, изъ града и изъ селата, агитацията на когото бѣше само да залива своитѣ избиратели съ вино и ракия, да има тоя тепегъозлукъ да подава контестація, че му е било правено препятствие отъ страна на войската, че като е отишла войската тамъ, е казала на полицията: вие, които сте дошли тукъ да правите избори, ще се оттеглите настрана, за да може народътъ да си произведе свободно избора.

Г. г. народни представители! Войската извърши онази длъжность, която трѣбваше да извърши възъ основа на конституцията и възъ основа на чл. 99 отъ избирателния законъ. Ние бѣхме принудени да поискаме да се намѣси войската, за да запази гаранцията на народа тамъ, не заради друго, а само заради това, защото бѣхме подложени на ужасенъ тероръ. Презъ време на агитацията следъ нашата кола вървѣха пристави заедно съ стражари, безъ да ни пропустнатъ нито минута. Ние спираме, спиратъ и тѣ следъ насъ. Не позволяватъ нито на единъ човѣкъ да дойде при насъ. Ако нѣкому подадемъ каквато и да е книга — позивъ, афишъ, бюлетина — веднага той баваше арестуванъ, битъ, тормозенъ и т. н. И макаръ такъвъ силенъ да бѣше терорътъ, народътъ каза своята дума, гласува и избра своитѣ избраници.

Азъ не намирамъ, че изборътъ въ Сливенската избирателна околия трѣбва да се касира, тѣй както разправя нашиятъ другаръ отъ лѣво, г. Сѣби Димитровъ. Макаръ народътъ да мина презъ калѣтъ и кървави куршуми, той победи, и заради туй изборътъ трѣбва да бѣде утвърденъ.

Министъръ Н. Мушановъ: Туй е само за приказки.

П. Стоевъ (раб): Щѣхме да вземемъ и шестѣ мандата.

Нѣкой отъ лѣвицата: Унищожихте 500 бюлетини.

Министъръ Н. Мушановъ: Централната листа, централната листа! Иначе нѣмаше да ви има. Само шестима души отъ цѣла България щѣхте да бѣдете.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ мнението на комисията, изразено отъ докладчика — да бѣде утвърденъ изборътъ въ Сливенската избирателна околия — моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ въ Османпазарската околия. Има думата докладчикътъ г. Мариновъ.

Докладчикъ В. Мариновъ: Г. г. народни представители! Въ произведения на 21 юний т. г. изборъ въ Османпазарската избирателна околия сѣ получили 10.100 действителни гласове, които се разпредѣлятъ, както следва: Народниятъ блокъ получава 5.279 гласа; Народната коалиция на Демократическия сговоръ и обединената Националиберална партия получава 3.076 гласа; Обединената партия, съ тѣмно-сини цѣвъ, получава 1.030 гласа; Работническата партия, съ сребърна бюлетина, получава 401 гласа; Социал-демократическата партия получава 135 гласа; и Лѣвиятъ блокъ, съ оранжева бюлетина, получава 179 гласа.

При подаденитѣ 10.100 действителни гласа, длѣтителътъ е 5.050. Вследствие на това и двата мандата въ колегията взема Народниятъ блокъ, който е получилъ 5.279 гласа. Всички останали кандидатни листи оставатъ подъ длѣтителя.

Шуменскиятъ окръженъ сѣдъ въ заседанието си отъ 26 юний т. г., като е констатиралъ, че нѣма особени нередовности, е провъзгласилъ за избрани народни представители Петъръ Панайтовъ и Стойне Ризовъ, а за допълнителни народни представители Илия Друмевъ и Станчо Мариновъ.

Постѣпила е контестація отъ Петъръ Славовъ, отъ гр. Османъ-Пазаръ, въ която се оплаква, че въ Иланджиларската, Куванджиларската, Мечкичлерската и Караатларската избирателни секции председателитѣ на изборнитѣ бюра агитирали и дали възможность на Народния блокъ да тормози Народната коалиция, като сѣзъ извикали войската, която подкрепила Народния блокъ; оплаква се сѣщо така, че председателитѣ на изборнитѣ бюра въ сѣщитѣ села разгонили стражата извънъ изборнитѣ мѣста, не позволили по този начинъ да се спази законътъ.

Комисията по провѣрка на изборитѣ намира, че тази контестація е неоснователна и че изборътъ трѣбва да бѣде утвърденъ.

Ето защо и аз моля г. г. народните представители да утвърдят този избор.

Председателстващ Н. Шопов: Има думата народният представител г. Стойне Ризовъ.

С. Ризовъ (з): Г. г. народни представители! Не мислѣх да вземамъ думата, ако не бѣше подадена контестацията, за която спомена г. докладчикътъ. Три пѣти се избирамъ за народенъ представител, но за пръвъ пѣтъ виждамъ да се подава контестацията отъ правителствени хора, които се оплакватъ отъ тероръ надъ властѣта. (Рѣкоплѣскания отъ земледѣлцитѣ) Това е лѣжа, подла лѣжа, сговористка лѣжа. (Смѣхъ) Особено въ Османпазарска околия, където 2/3 отъ населението е турско, какъ може да се тероризира властѣта, когато тамъ има такъвъ прочутъ околийски началникъ, който, като губернаторъ, отъ 8 години тероризира цѣлото население и съ право преди две години го изпроводи да произвежда окръжни избори въ Прѣславската околия, където го нарекоха „изборджията“. Той бѣше уволненъ едва преди два месеца. Но тогава г. Кънчо Милановъ, като видѣ слабостѣта на Сговора и като разбра, че въ Османпазарската околия може да пропадне, телеграфически уволни околийския началникъ Райновъ, назначенъ следъ Ковачева, защото не намираще у него такава душа, каквато трѣбва, за да спечели Сговорътъ, и трѣбваше да бѣде пакъ назначенъ петъ дни преди избора Сава Ковачевъ, за да произведе избора.

Г. г. народни представители! Въ Османпазарската околия опозицията не е тероризирала властѣта. Напротивъ, властѣта се готвѣше за избора тѣй здраво, както се готвѣха турцитѣ да отбраняватъ Одринъ, когато ние бѣхме го обсадили. (Рѣкоплѣскания отъ мнозинството) Като видѣхме ние, кандидатитѣ на Народния блокъ, че въ онова Герлово за избора пичка не може да премине, принудихме се да се отнесемъ до председателитѣ на изборнитѣ бюра, когато разбрахме отъ сѣдѣята, кой къде ще бѣде председателъ, да искаме да се пустнатъ въ нѣколко общини войници, за да се осигури свободата на избирателитѣ. Вѣрно е, че войницитѣ дойдоха отъ гарнизона въ Ески-Джумая съ камиони. Имаше единъ за Герлово отъ Османъ-Пазаръ. Разпредѣлени бѣха въ Караатларе. Въ Мечикчи-леръ не е имало войници. Имаше още въ една турска община въ Тузлука, и т. н. Това стана, за да може да влѣземъ въ бюрата, като застъпници и като придружаващи застъпницитѣ, за да осигуримъ що-годе свободата на избирателитѣ. Затуй повикахме войницитѣ.

А дето се говори, че председателитѣ на бюрата нарушили закона, агитирали за Народния блокъ, това е подла лѣжа. Тѣ си изпълниха длѣга; когато се случеше, както си е обичай, стража и полицията да кара турското население подъ строй, каточели кара войници, тогава опозиционнитѣ агитатори и застъпници сѣ обръщали вниманието на председателитѣ да взематъ мѣрки и да осуетятъ този тероръ, и тѣ сѣ разпореждали, чрезъ войницитѣ, да се освобождаватъ хората, за да могатъ да гласуватъ кой какъдето иска.

Азъ лично, ако Демократическиятъ сговоръ претендира, че е имало тероръ надъ властѣта отъ страна на опозицията и е нарушенъ избирателниятъ законъ, съмъ на мнение, че не би трѣбвало да утвърждаваме сега единъ по единъ изборитѣ за XXIII-то обикновено Народно събрание, или, ако ги утвърждаваме, нека бѣде разпуснато това Събрание и да се произведатъ избори за XXIV-то обикновено Народно събрание, за да се види тогава, колко депутати ще дойдатъ тукъ отъ тѣхъ (Рѣкоплѣскания отъ мнозинството) и за да се види, не сте ли зестра на властѣта вие. (Къмъ депутатитѣ отъ Демократическия сговоръ) Вие не сте истински народни представители. Но нека сегашната властъ, която за пръвъ пѣтъ следъ 50 години е истинска народна властъ, се гордѣе, и ние ще ви оставимъ тукъ, но вие ще мълчите. (Рѣкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателстващ Н. Шопов: Ще се гласува.

Когато приематъ мнението на комисията, изразено отъ г. докладчика, да се утвърди изборътъ въ Османпазарска избирателна околия, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство. Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ въ Търновската избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Антонъ Кантарджиевъ.

Докладчикъ А. Кантарджиевъ (д): Г. г. народни представители! Въ Търновската околия, споредъ списѣцитѣ на избирателнитѣ секции, сѣ записани 38.639 избиратели. Гласоподаватели сѣ — 29.913 избиратели. Броятъ на дей-

ствителнитѣ бюлетини е 29.525; броятъ на недействителнитѣ бюлетини е 388. Състезавачитѣ се листи сѣ получили гласове както следва: коалицията отъ партиитѣ Демократически сговоръ и Националлибералната (обединена) е получила 8.579 гласа; Работническата партия е получила 5.439; коалиралитѣ се партии Български земледѣлски народенъ съюзъ (Врабча 1), Демократическата партия, Български земледѣлски съюзъ (Стара-Загора), Националлибералната партия и Радикалната партия сѣ получили 14.607 гласа; Работническата социалдемократическа партия е получила 582; коалиралитѣ се партии Български земледѣлски народенъ съюзъ, Занаятчийската професионална партия и Радикалдемократическата сѣ получили 298 гласа; Националната задруга за политическо възраждане е получила 20 гласа. При подадени действителни бюлетини 29.525, при числото на депутатитѣ, които се избиратъ въ тая околия — петъ души — и при дѣлителъ 5.905, Търновскиятъ окръженъ сѣдъ, съ протоколното си опредѣление отъ 26 юний 1931 г., е провъзгласилъ за избрани: отъ Народния блокъ Никола Мушановъ, Никола Захариевъ и Трифонъ Георгиевъ; отъ листата на коалиралитѣ се Демократически сговоръ и Националлиберална партия (обединена) — Теодосий Кънчевъ и Момчо Дочевъ.

По този изборъ е подадено едно заявление до г. председателя на Народното събрание, отъ Стефанъ Данаиловъ, адвокатъ въ с. Павликени, Търновска околия, избирателъ отъ сѣщото село, застъпникъ въ деня на избора на листата на Народния блокъ въ с. Вишовградъ. Той донася до знание на председателя, респективно на комисията по провѣрка на изборитѣ, за следнитѣ нарушения, които сѣ извършени въ изборния денъ, а именно: за да се влѣзе въ изборното помѣщение, трѣбвало е да се мине презъ нѣкакъвъ салонъ, въ който салонъ презъ цѣлия изборенъ денъ сѣ стояли Стефанъ Стаичевъ, старши стражаръ при Търновското околийско управление, Георги Ивановъ Караначевъ, горски стражаръ при Вишовградската община, Петко Цвѣтковъ Вацовъ и Обрѣшко Трифоновъ, полски пазачи при сѣщата община. Тѣзи лица, по твърдението на контестатора, сѣ били поставени, за да въздействуватъ на избирателитѣ съ властѣта, съ която сѣ разполагали, и по този начинъ да могатъ да имъ възпрепятствуватъ да упражнятъ свободно своето право на гласоподаватели. Тия лица, споредъ твърдението на контестатора, сѣ минавали и въ активни действия, които сѣ състояли въ това, че на нѣкои избиратели сѣ вземали бюлетинитѣ отъ рѣцетѣ имъ и сѣ имъ давали правителствени бюлетини.

Сѣщиятъ старши стражаръ, за когото споменахъ преди малко, нѣколко пѣти презъ деня, безъ да е виканъ отъ когото и да било, е влизалъ въ стаята, въ която е билъ произвежданъ изборътъ. Контестаторътъ по-нататкъ твърди въ своето заявление, че тѣмната стаяка е била така нагодена, че презъ една пролука отъ 10—15 см., оставена срещу вратата, е могло да се вижда къмъ кой купъ бюлетини избирателътъ посѣга. По този начинъ контестаторътъ твърди, че е нарушена тайната на гласоподаването.

Сѣщиятъ старши стражаръ се е заканвалъ на контестатора, бидейки застъпникъ на листата на блока, че щѣлъ да го изхвърли; ако продължава да му прави бележка, че неговото мѣсто не е тамъ.

Въ сѣщото заявление контестаторътъ недвусмислено обвинява председателя на бюрото, учителътъ Атанасъ Ганчевъ отъ с. Вишовградъ, че не е отстранилъ поменатитѣ длѣжностни лица, ами съ разни намитвания, съ разни завѣртвания на глава е давалъ инструкции на сѣщитѣ лица, приканвалъ ги да стоятъ постоянно вътре.

За установяване на така изложенитѣ факти въ тая контестація, контестаторътъ посочва да се разпитатъ петнадесетъ души свидетели отъ с. Вишовградъ, поемайки въ края на своето заявление ангажментъ, че той, заедно съ другитѣ свидетели, могатъ да посочатъ още десетки избиратели, които могли да потвърдятъ извършенитѣ нарушения.

Отъ таблицата за резултатитѣ отъ избора въ отдѣлнитѣ избирателни секции, която е приложена къмъ преписката на централното бюро, се вижда, че въ с. Вишовградъ сѣ били записани по списѣка 802 души избиратели, отъ които сѣ гласоподавали 696 избиратели. Получени сѣ действителни бюлетини 689. Коалицията отъ партиитѣ Демократически сговоръ и Националлибералната партия (обединена) е получила 234 гласа; Работническата партия е получила 176 гласа; коалиралитѣ се партии Български земледѣлски народенъ съюзъ (Врабча 1), Демократическата партия, Български земледѣлски народенъ съюзъ (Стара-Загора), Националлибералната партия и Радикал-

ната партия сж получили — 241 гласа. Гласовѣтѣ, които сж получили другитѣ кандидатни листи, сж безъ значение.

Когато отзарана комисията по провѣрка на изборитѣ обсъждаше констестацията, застана на следното становище: въпрѣки извършенитѣ нарушения, за които ви говорихъ, изборѣтѣ следва да бжде утвърденъ съ констестацията, че такива нарушения сж извършени; защото има смисълъ да се касира единъ изборъ тогава, когато изнасилването волята на избирателя може да измѣни резултата на избора. Обаче отъ тия смѣтки, които се направиха отзарана, се вижда, че която партия, или коалиция отъ партии да вземе всичкитѣ гласове въ това село, резултатѣтѣ не би могълъ да се промѣни.

При това положение, комисията по провѣрка на изборитѣ единодушно реши изборѣтѣ въ Търновската избирателна околия да бжде утвърденъ. Въ тоя смисълъ е и моето ходатайство предъ почитаемото народно представителство.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който е съгласенъ съ решението на комисията, изборѣтѣ въ Търновската избирателна околия да бжде утвърденъ, моля, да вдигне рѣчка. Мнозинство. Събранieto приема.

Постъпило е заявление отъ народния представител г. Христо Статевъ, съ което съобщава, че запазва мандата въ централната листа, а освобождава мандата отъ Пещерската избирателна колегия въ полза на г. Владимиръ Такевъ.

Ще се докладва изборѣтѣ, произведенъ въ Кулската избирателна околия.

Моля докладчика г. Георги Калъповъ да докладва избора.

Докладчикъ Г. Калъповъ (д): Г. г. народни представители! Въ Кулска околия, споредъ списъцитѣ на избирателнитѣ секции, има записани 13.145 избиратели, отъ които сж гласоподавали 11.919. Броятъ на действителнитѣ бюлетини е 11.829; броятъ на недействителнитѣ бюлетини е 90. Полученитѣ гласове се разпредѣлятъ по кандидатни листи така: Националната задруга за политическо възраждане е получила 62 гласа; Работническата социалемократическа партия 97; коалицията на Демократическия сговоръ и Националлибералната партия (обединена) — 2.158; Работническата партия — 965; лѣвицата при Българския земеделски народенъ съюзъ (Врабча 1) — 6; и Народнитѣ блокъ — 8.541 гласа.

Централното околийско бюро е констатирало следнитѣ нередовности при привеждане въ известност на резултатитѣ отъ дневницитѣ на избирателнитѣ секции. Въ избирателната секция на с. Изворъ-махала сж били поставени въ единъ запечатанъ пакетъ както избирателнитѣ книжа, така и бюлетинитѣ, и е трѣбовало да се разпечататъ. Въ дневника на Раковшишката избирателна секция е било отбелязано, че сж гласоподавали 911 избиратели, обаче отбелязано е, че действителнитѣ бюлетини сж 894, а недействителнитѣ 13, отъ което следва, че сж гласоподавали 907 избиратели, а не 911.

(Въ залата влиза народниятъ представител отъ Работническата парламентарна група Петко Напетовъ. Всички народни представители отъ тая група ставатъ и Александъръ Наумовъ отъ сжщата група извиква: „Да живѣе Съветскиятъ съюзъ!“, като всички ржкоплѣскаатъ. Отъ мнозинството силно тропане по банкитѣ и викане „Долу!“ Шумъ)

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни)

Министъръ Н. Мушановъ: Да не забравяте, че сте викали „Да живѣе Съветскиятъ съюзъ!“. Напомнямъ ви това. Да не го забравяте.

П. Стоевъ (раб): Какви сж тия ежедневни заканвания?

Председателстващъ Н. Шоповъ: Нѣмате думата. (Пререкания между работницитѣ и нѣкои депутати отъ мнозинството. Тропане по банкитѣ и викане „Долу!“ отъ мнозинството)

П. Стоевъ (раб): (Опитва се да говори, но бива заглушенъ отъ вика „Долу!“ и отъ тропане по банкитѣ отъ мнозинството).

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Продължайте, г. докладчикъ.

Министъръ Н. Мушановъ: Напомнямъ ви това, да не го забравяте.

А. Бояджиевъ (раб): (Говори нѣщо. Отъ мнозинството му възразяватъ и тропатъ. Работнически народни представители му ржкоплѣскаатъ)

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Предупреждавамъ ви, че нѣмате думата и не можете да говорите, безъ да сте я взели. (Възражения отъ работницитѣ. Тропане отъ мнозинството)

Министъръ Н. Мушановъ: Моля, г-да! Азъ бихъ желалъ само да се отбележи въ стенограмитѣ, че, при влизането на г. Напетовъ, цѣлата работническа група става на крака и вика „Да живѣе Съветскиятъ съюзъ!“ Сега да мимемъ на дневенъ редъ. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството. Възражения отъ работницитѣ. Пререкания между работницитѣ и нѣкои отъ мнозинството. Тропане и викане „Долу!“ отъ последното)

Т. Бончевъ (д. ст): За честта на българския Парламентъ, предлагамъ този, който извика „Да живѣе Съветскиятъ съюзъ!“, да бжде изключенъ.

Отъ мнозинството: Всички извикаха. (Глъчка)

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Моля, тишина, г-да. — Имате думата, г. докладчикъ.

Докладчикъ Г. Калъповъ (д): Видинскиятъ окръженъ сждъ, съ опредѣление отъ 25 юний т. г., . . .

М. Станевъ (раб): (Започва да говори нѣщо, но веднага бива посрѣщнатъ съ тропане и викане „Долу!“ отъ мнозинството)

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни)

А. Наумовъ (раб): (Къмъ мнозинството) Убийци на работническия народъ!

Министъръ Н. Мушановъ: Г. председателю! Негова милостъ, който седи на края, си позволява да отправя къмъ дѣсницата думитѣ „Убийци на българския народъ“. Азъ моля да приложите правилника къмъ него.

Отъ мнозинството: Това е обида!

Председателстващъ Н. Шоповъ: Предупреждавамъ г. г. народнитѣ представители, че никой нѣма право да говори, безъ да вземе думата.

Министъръ Н. Мушановъ: Не знамъ му името, но той ще има доблестта да стане и да го каже. (Възражения отъ депутатитѣ отъ работническата група)

Отъ мнозинството: (Къмъ работницитѣ) Нѣмате думата.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Повторно обръщамъ внимание на г. г. народнитѣ представители, че никой нѣма право да говори, безъ да е взелъ думата. (Глъчка)

Г. докладчикъ! продължете.

Докладчикъ Г. Калъповъ (д): Видинскиятъ окръженъ сждъ, съ опредѣление отъ 25 юний т. г., провъзгласява за избрани за народни представители следнитѣ кандидати: отъ листата на Народния блокъ — коалиция Български земеделски народенъ съюзъ (Врабча), Демократическа партия, Български земеделски народенъ съюзъ (Стара-Загора) Националлиберална партия и Радикална партия — Андрей Икономовъ и Герго Цоковъ, а за допълнителни такива отъ сжщата листа Илия Коловъ Нишовъ и Илия Данчевъ Кормановъ.

Г. г. народни представители! (По този изборъ има подадена една констестация отъ Гено Тр. Гечовъ, отъ с. Макрешъ, Кулско, кандидатъ отъ листата на Демократическия сговоръ. Въ тая своя констестация той изтъква нѣкои нарушения. Нарушенията сж повече формални и се отнасятъ до законността на листата на Народния блокъ. Той изтъква, че на 4 юний кандидатѣтѣ отъ Националлибералната партия Андрей Икономовъ, научавайки, че на другия день, петъкъ, 5 юний, ще пристигнатъ отъ София г. г. Слави Дичевъ и Герго Цоковъ, за да завърятъ при Кулския мирови сждия листата на Народния блокъ, като представятъ удостоверение за правото да се ползватъ отъ моравия цвѣтъ, избързва и заедно съ петъ души избиратели предявява листата на сжщия Народенъ блокъ съ

кандидати Андрей Икономовъ и Герго Цоковъ и подгласници Илия Коловъ Нишовъ и Илия Данчевъ Кормановъ. На 6 юний той представя къмъ своето заявление и удостоверение, че разполага съ моравия цвѣтъ на Народния блокъ. На другия денъ отъ така извършеното завѣряване листата, 5 юний, вториятъ кандидатъ отъ така предявената листа, Герго Цоковъ, отива и заедно съ Слави Дичевъ поднася друга листа, въ която Герго Цоковъ е първи кандидатъ, а Слави Дичевъ — втори, като при това поднасятъ и удостоверение, че иматъ моравия цвѣтъ. При предявяване втората листа, Герго Цоковъ подава друго едно заявление, съ което се отказва отъ първата листа и заявява, че е кандидатъ на втората листа и че при поднасяне първата листа той не билъ подписалъ заявлението, нито е билъ далъ декларация. Мировиятъ съдия, при разглеждане така предявенитѣ листи, констатира, че Герго Цоковъ не е подписалъ заявлението за първата листа, нито пъкъ е далъ декларация, и дава срокъ 24 часа, съгласно избирателния законъ, да бѣде поправенъ този дефектъ. И наистина, това става, като на 8 юний Герго Цоковъ поправя този дефектъ — именно, подписва заявлението. Въ констатацията Гено Трифоновъ Геновъ твърди, че съгласно избирателния законъ, този срокъ за поправката на дефекта не се дава на кандидата, а се дава на заявителитѣ на листата, следователно първата листа трѣбва да се счита завѣрена само съ единъ кандидатъ — че не сѣ изпълнени всички законни форми по отношение кандидатирането на Герго Цоковъ.

Комисията въ заседанието си тая сутринъ, като разгледа тая констатация и като се справи съ закона, намѣри, че тоя дефектъ не е отъ такова естество, че да повлѣче следъ себе си недействителност на листата, защото и да се даде тоя срокъ на заявителитѣ, тѣ не могатъ да поправятъ този дефектъ, тъй като пакъ кандидатътъ трѣбва да даде подписъ — въ случая Герго Цоковъ ще трѣбва да се яви да поднесе заявлението или пъкъ да подаде декларация. Така че тая формалност, предвидена въ закона, споредъ която на заявителитѣ се дава срокъ за поправка на неправилно предявената листа, не е отъ значение за валидността на листата.

Ето защо комисията реши да бѣде утвърденъ изборътъ и моли Народното събрание да го утвърди.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Който е съгласенъ съ мнението на комисията, изразено отъ г. докладчика — да бѣде утвърденъ изборътъ въ Кулската избирателна околия, моля, да вдигне рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

Давамъ думата на народния представител г. Наумовъ, за да се извини за думитѣ, казани къмъ мнозинството. (Народниятъ представител Александъръ Наумовъ излиза отъ залата)

Отъ мнозинството: Защо бѣгашъ?

Д. Джанкардашлийски (нац. л): Вие го каните, а той излиза навънъ. Подиграва се и съ бюрото на Камарата.

Нѣкой отъ мнозинството: Да се изключи.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Съгласно чл. 70, буква д, отъ правилника за вътрешния редъ, предлагамъ да се изключи за единъ денъ народниятъ представител Александъръ Наумовъ. Който сѣ съгласни, моля, да вдигнатъ рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

М. Станевъ (раб): Г. г. народни представители! Азъ протестирамъ отъ името на парламентарната група на Работническата партия. Вие вземате решение за изключване единъ депутатъ само защото е извикалъ „Да живѣе Съветскиятъ съюзъ!“ (Продължава да говори. Тропане отъ мнозинството)

Вие съ вашето тропане показвате, че макаръ и временно сте една опора, че сте орждие на фашистката диктатура. (Шумъ)

Председателстващъ Н. Шоповъ: Вие нарушавате предписанията на правилника.

Х. Родевъ (нац. л): Г. председателю! Искамъ думата.

Следъ вота на Народното събрание, съ който се наложи наказание на единъ народенъ представител, който не зачита Народното събрание и го оскърби, поведението на господина (Соци Митю Станевъ), който провокира цялото Народно събрание, е несовѣстимо съ положението, което заема тукъ. Азъ предлагамъ изключването му за едно заседание. (Рѣжкоплѣскания отъ мнозинството)

(Къмъ работниците) Народното събрание не е арена да плещите, то не може да служи само за да изказвате вашитѣ чувства. Ако искате да вземете думата за обяснение по този въпросъ, Вие имате всичката възможностъ за това, а не съ рѣжкоплѣскания отъ вашата група да правите Събранието арена.

М. Станевъ (раб): А вие, когато се пѣните тамъ, не устройвате ли сѣщи? (Шумъ)

Председателстващъ Н. Шоповъ: Прави се предложение отъ народния представител г. Христо Родевъ за изключване за едно заседание народния представител г. Митю Станевъ, заради непристойното му държане въ Парламента.

Който е съгласенъ съ това предложение, моля, да вдигне рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

М. Станевъ (раб): Г. председателю! Дайте ми думата.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Следъ вота на Парламента, нѣмате право да говорите.

М. Станевъ (раб): Азъ имамъ право, съгласно правилника, да дамъ обяснение.

Н. Захариевъ (з): Научи се най-напредъ да пазишъ правилника. Ти закѣснѣ; трѣбваше да искашъ по-напредъ думата. Щомъ не знаешъ правилника — вѣнъ отъ Парламента!

М. Станевъ (раб): Още отъ сега ще тѣпчите правилника! За болшинството ще съществува правилникъ.

Н. Захариевъ (з): Вие знаете съветския правилникъ. Научете българския правилникъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Г. квесторътъ да влѣзе въ изпълнение на ролята си.

Министъръ Н. Мушановъ: Наложено то наказание ще трѣбва да се приложи отъ идущото заседание — въ вторникъ. Сега да минемъ на дневния редъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Постѣпили сѣ следнитѣ заявления:

Отъ народния представител г. Боянъ Смиловъ — че си запазва депутатския мандатъ отъ Софийската градска избирателна околия, като се отказва отъ мандата си отъ централната листа на Народната коалиция. Бюрото на Камарата ще направи разпореждане подгласникътъ да заеме мѣстото си въ Парламента.

Отъ народния представител г. Георги Юртовъ — че си запазва мандата отъ Татарпазарджишката избирателна околия, а освобождавъ онзи отъ централната листа.

Отъ народния представител г. д-ръ Никола Думановъ — че временно, до утвърждаването на изборитѣ, приема мандата си отъ Плевенската избирателна околия, като се отказва отъ мандата си отъ централната листа.

Отъ народния представител г. Владимиръ Молловъ, че приема мандата отъ централната листа на Демократическия съговоръ, а освобождава онзи отъ Софийската селска избирателна околия.

Пристѣпваме къмъ разглеждане на избора въ Русенската селска избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Христо Манафовъ.

Докладчикъ Х. Манафовъ (д): Г. г. народни представители! Въ Русенската селска избирателна околия сѣ гласували 29.164 избиратели. Отъ подаденитѣ гласове, 28.810 сѣ действителни, а 462 — недействителни. Полученитѣ действителни гласове сѣ съ разпредѣлили между съставящитѣ се деветъ листи по следния начинъ: Социалдемократическата партия е получила 408 гласа, Народната коалиция — Съговорътъ и Националлибералната партия (обединена) — 9.424, Националната задруга за политическо възраждане — 1.093, Народностопанска партия — 13; Лѣвниятъ блокъ — коалиция на Българския земеделски народенъ съюзъ оравишевъ, Занаятчийската и Радикалната партии — 2.088, Работническата партия — 1.916, Народниятъ блокъ — коалиция на Българския земеделски народенъ съюзъ (Врабча), Демократическата, Радикалната, Националлибералната партии и Българскиятъ земеделски народенъ съюзъ (Стара-Загора) — 13.867, и лѣвицата при Българския земеделски народенъ съюзъ — 1 гласъ.

При така полученитѣ гласове депутатскитѣ мандати се разпредѣлятъ както следва. Русенската селска избирателна колегия избира петъ души; отъ тѣхъ три мандата

получава Народният блок и два мандата — Народната коалиция. Всички останали партии сж останали под изборния длъжител. Така е бил провъзгласен резултатът от Русенския окръжен съд, който съ определянето си от 26 юний т. г. е провъзгласил за избрани следните кандидати: от листата на Народния блок — Никола Ст. Мушанов, от гр. София, Минчо Колевъ Дялянов, от гр. София, Василь Янакиевъ Касабовъ, от гр. Русе, а за подгласници — останалите кандидати от сжщата листа: Иванъ К. Червеноводски, Несторъ Стояновъ, Димитъръ Калиновъ и Петъръ Тодоровъ; от листата на Народната коалиция — Никола Ц. Кемилевъ, от гр. Русе, и Драгомиръ Димитровъ Апостоловъ, от сжщия градъ, а за подгласници — Савчо Ивановъ, Димитъръ Енчевъ Сакакушевъ, Мехмедъ Ахмедъ Юнузовъ, Никола Дочевъ Джамбазовъ и Петъръ Янковъ.

Срещу избора в Русенската селска избирателна околия е постъпила една молба от Петъръ Тодоровъ, кандидат за народен представител в сжщата избирателна околия. В тази молба-контестация той заявява, какво нѣкои от селскитѣ избирателни бюра сж признали за недействителни бюлетини, принадлежащи на Народния блок, морави бюлетини, поради обстоятелството, че били смачкани. Той счита, че смачкването на бюлетинитѣ не съставлява белегъ, за да бѣде призната една бюлетина за недействителна. Конкретно посочва, че такива недействителни бюлетини сж били констатирани от избирателното бюро в Тетовската избирателна секция, Балбунарска околия.

Отъ провърката, която, като докладчикъ на този изборъ, направихъ, констатирахъ, че недействителнитѣ бюлетини въ цѣлата избирателна околия сж били 462. Ако всички тия недействителни бюлетини биха се прибавили къмъ листата на Народния блок, която е получила 13.867 гласа, все пакъ за четвъртия мандатъ на Народния блок не би могълъ да се получи длъжител по-голям отъ длъжителя за втория мандатъ на Народната коалиция: за четвъртия мандатъ на Народния блок се получава длъжител 3.568, а за втория мандатъ на Народната коалиция — 4.712. При това положение, дори и да би била уважена контестацията, все пакъ тази нередовност, която се изтъква въ нея, не би могла да има каквото и да е решително значение за резултата на избора. Вследствие на това, и комисията реши, контестацията да се остави безъ последствие и изборътъ въ Русенската селска избирателна околия да бѣде утвърденъ.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които сж съгласни съ мнението на комисията, да бѣде утвърденъ изборътъ въ Русенската селска избирателна околия, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ въ Неврокопската избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Йорданъ Косачевъ.

Докладчикъ Й. Косачевъ (нац. л): Г. г. народни представители! Броятъ на записанитѣ избиратели въ Неврокопската избирателна околия е билъ 12.020. Гласували сж 10.624 души. Резултатътъ е: действителни бюлетини 9.683, недействителни 140, лозунги 562 и празни пликове 239. Въ околията е била регистрирана само една листа — листата на Федерацията на работническитѣ социалдемократически организации и групи въ България — Социалистическата федерация, съ вишнева цвѣтъ на бюлетината. Кандидатитѣ за народни представители сж получили следнитѣ гласове: Петъръ Михайловъ Кушевъ 9.662, Стоянъ Николовъ Филиповъ 9.619 и Иванъ Благоевъ Кюлевъ 9.678.

Въ протоколитѣ на секционнитѣ бюра не сж отбелязани никакви инциденти и оплаквания, а така сжщо не сж постъпили никакви контестации въ изборнитѣ бюра.

Горноджумайскитѣ окръженъ съдъ, въ заседанието по ч. гр. д. 424/1931 г., съ протоколно определяне отъ 26 юний т. г. е провъзгласилъ за народни представители отъ Неврокопската избирателна околия отъ листата на Федерацията на работническитѣ социалдемократически организации и групи въ България — Социалистическата федерация — Петъръ Михайловъ Кушевъ и Стоянъ Николовъ Филиповъ, и за подгласникъ Иванъ Благоевъ Кюлевъ.

Обаче въ законния срокъ е изпратена до председателя на Народното събрание една контестация отъ Борисъ К. Магаевъ и Макари А. Милтеновъ, избиратели отъ гр. Неврокопъ. Оплакванията въ тази контестация сж две. Първото оплакване е, че въ Неврокопската избирателна околия е имало само една листа, листата на македонскитѣ братства, които не сж допуснати да има други листи,

нито правителствени, нито опозиционни — фактъ, който е безспоренъ и известенъ на всички лица и учреждения.

Второто оплакване е, че кандидатитѣ за народни представители въ тази околия никога не сж били членове на Социалистическата федерация, а, напротивъ, сж членове на независимата македонска група, и понеже нѣматъ свой цвѣтъ, взели сж цвѣта на Социалистическата федерация.

Независимо отъ това, въ законния срокъ е постъпило едно заявление отъ Драганъ Илиевъ, отъ гр. Неврокопъ, до председателя на Горноджумайския окръженъ съдъ, изпратено въ Народното събрание, въ което той се оплаква, че изборътъ въ Неврокопъ и околията е компрометиранъ, недействителенъ, тъй като повечето отъ половината бюлетини били смѣнени отъ избирателнитѣ бюра, следъ като избирателитѣ сж дали своя вотъ.

Комисията разгледа тия оплаквания и ги намѣри за неоснователни и недоказани, а второто дори абсурдно, тъй като въ тази околия е била регистрирана само една листа, и, като така, въ никой случай бюлетинитѣ не могатъ да бѣдатъ смѣнявани съ други.

Комисията е на мнение да се утвърди изборътъ въ Неврокопската избирателна околия.

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. Алекси Мартулковъ.

А. Мартулковъ (раб): Г. г. народни представители! Както чухте отъ доклада на комисията по провърката на изборитѣ, по неврокопския изборъ е подадено едно оплакване, една контестация, обаче провърочната комисия е намѣрила за незаконно и неоснователно това оплакване и е изказала мнение да се утвърди този изборъ. Азъ ще ви приведа тукъ цифрови данни, съ които ще ви докажа, че въ изборитѣ въ тая околия не е изразена народната воля свободно така, че избраницитѣ по гражданската листа въ Неврокопската избирателна околия да представляватъ гласоподавателитѣ.

Въ гр. Неврокопъ сж гласували всичко 2.000 души, отъ които за гражданската листа сж гласували само 300 души, а останалитѣ 1.700 души сж гласували съ лозунги. Въ с. Мусомица сж гласували 300 души, отъ които 227 съ лозунги. Въ с. Фотовица сж гласували съ лозунги 66 души, а и на гърба на нѣкои бюлетини на гражданската листа сж били написани разни лозунги. Въ с. Скребатно сж подадени 66 лозунги, 60 бюлетини за гражданската листа и единъ лозунгъ написанъ въ форма на полица, съ съдържание: „Платецъ Ст. Филиповъ, поръчителъ Илия п. Ивановъ, дължи ми 20.000 л. за тютюна. Никога нѣма да взема“ и т. н. Въ с. Хисарлъка сж подадени 72 лозунги и 70 бюлетини за гражданската листа. Въ с. Добриница — 38 лозунги. Въ с. Гърменъ — 15 лозунги. Въ с. Дагъ-Чифликъ — 150 лозунги, а за гражданската листа — 50. Въ с. Долно-Сингартия — 155 лозунги, а за гражданската листа — 75. Въ с. Ючъ-Другъ — 57 лозунги, а за гражданската листа — 59. И въ останалитѣ села на Неврокопската околия сж подадени много лозунги, но нѣмамъ данни за тѣхъ.

Както виждате, болшинството отъ гласоподавателитѣ въ тази околия сж гласували съ лозунги, значи тѣ сж били противъ кандидатитѣ на гражданската листа. Следователно, при тия резултати, би трѣбвало изборътъ въ Неврокопската околия да бѣде касиранъ. Ако вие гласувате за утвърждаването на тоя изборъ, това значи да одобрите единъ нередовно и незаконно произведенъ изборъ. Въ такъвъ случай не остава нищо друго, освенъ населението въ тая околия да се уповава на своитѣ собствени сили, като се нареди на единния фронтъ на работничитѣ и селянитѣ въ цѣла България и съ общи усилия, съ единна борба да свалятъ фашистката диктатура и да изградятъ работническо-селската власт, която действително ще му осигури единъ човѣшки животъ. (Рѣжкоплѣскания отъ работничитѣ)

Председателстващъ Н. Шоповъ: Които приематъ мнението на комисията, да бѣде утвърденъ изборътъ въ Неврокопската избирателна околия, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣжка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ въ Хасковската избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Цвѣтко Таслаковъ.

Докладчикъ Ц. Таслаковъ (д): Г. г. народни представители! Ще ви докладвамъ избора въ Хасковската избирателна околия. Въ тая околия сж били регистрирани 10 листи. Листитѣ сж правилно регистрирани и изборътъ е произведенъ правилно. Има само една контестация, отнасяща се до името на единъ отъ допълнителнитѣ кандидати за народни представители.

Нѣма да ви изброявамъ всичкитѣ листи, които сж се състезавали, защото ви сж известни. Струва ми се, че

всички партии сж взели участие въ този изборъ съ свои листи. Записанитѣ избиратели сж били 25.406. Гласували сж 22.375. Броятъ на действителнитѣ бюлетини е 22.091, а на недействителнитѣ — 284. Подадени сж най-много гласове на Народния блокъ — 8.631, следъ него за Народната коалиция — Демократическиятъ сговоръ и обединената Националлиберална партия — 8.065 гласа; за Работническата социалдемократическа партия — 1.415; за Работническата партия, съ сребърна бюлетина — 3.555. Достигат дѣлителя само гласовѣтъ, подадени за листитѣ на Народния блокъ и на Народната коалиция. Съгласно опредѣлението на окръжния сждъ, отъ кандидатитѣ на Народния блокъ сж провъзгласени избрани за народни представители: Петко Запряновъ и Димо Т. Бурилковъ; подгласници: Тодоръ Пѣевъ и Динко Мариновъ. Отъ кандидатитѣ на Народната коалиция сж провъзгласени за избрани: Милчо В. Милевъ и Никола Марчевъ; подгласници: Василь Митевъ и Райчо Тодоровъ. За другитѣ листи нѣма да ви говоря. Дѣлителятъ е 5.522.

Има подадена една контестация, която се отнася за следното. Последниятъ отъ подгласницитѣ въ листата на Народния блокъ, Динко Мариновъ, се казва Динко Мариновъ Христовъ; въ бюлетината е билъ вписанъ Динко Мариновъ, а при завѣрката Динко Мариновъ Христовъ. Въ контестацията се казва, че бюлетината трѣбовало да бжде анулирана. Но има постѣпило заявление, придружено съ удостоверение отъ общинската власть, че лицето Динко Мариновъ и Динко Мариновъ Христовъ е едно и сждо лице, и че грѣшката е станала, понеже той получилъ своята избирателна карта въ деня на избора. Окрѣжниятъ сждъ е разгледалъ тази контестация и я е намѣрилъ неж-

щественая, защото се е установило, че лицето е едно и сждо.

Комисията разгледа този изборъ и намѣри, че казаното въ избирателния законъ, какво когато въ бюлетинитѣ сж написани и други имена, освенъ ония на утвѣрденитѣ кандидати, листата се счита за недействителна, не съответствува на случая, понеже лицето е едно и сждо. Следователно, споредъ комисията, този изборъ е произведенъ правилно и редовно, и тя ме натовари да ходатайствамъ предъ васъ да го приемете за такъвъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ да бжде утвѣрденъ изборътъ въ Хасковската избирателна околия, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. Има думата г. министърътъ на вътрешнитѣ работи и народното здраве.

Министъръ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Днешниятъ дневенъ редъ е изчерпанъ. Предъ видъ на това, че утре е официаленъ празникъ, ще моля народното представителство да се съгласи, следното заседание да бжде въ вторникъ, съ сждия дневенъ редъ — провѣрка на избори.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които приематъ предложението на г. министра на вътрешнитѣ работи, следното заседание да бжде въ вторникъ, съ сждия дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 18 ч. 25 м.)

Подпредседатели: { **Н. ЗАХАРИЕВЪ**
Н. ШОПОВЪ

Секретарь: **Т. ХР. МЕЧКАРСКИ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**